

ความแตกต่างทางเพศกับการบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมในทัศนะของรุสโซ

นางสาวมัจฉลินท์ เสถียรมาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา ภาควิชาปรัชญา

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SEXUAL DIFFERENCE AND THE ATTAINMENT OF MORAL FREEDOM
IN ROUSSEAU'S THOUGHT

Miss Mutjalin Sathianramat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Philosophy

Department of Philosophy

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

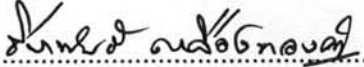
Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

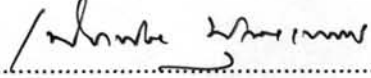
500881

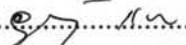
หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความแตกต่างทางเพศ กับ การบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมในทัศนะ ของรุสโซ
โดย	นางสาวมุจลินท์ เสถียรมาศ
สาขาวิชา	ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย

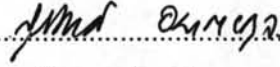
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เนื่องน้อย บุญญเนตร)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย)

.... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุภัคทวี อมาตยกุล)

มูจลินท์ เสถียรมาศ : ความแตกต่างทางเพศกับการบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมในทัศนะของ
รูสโซ. (SEXUAL DIFFERENCE AND THE ATTAINMENT OF MORAL FREEDOM IN
ROUSSEAU'S THOUGHT) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย, 99 หน้า.

รูสโซมีทัศนะว่า เป้าหมายของมนุษย์ที่ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม คือการบรรลุซึ่งเสรีภาพทาง
ศีลธรรม รูสโซกล่าวว่าในสังคมการเมือง มนุษย์จะบรรลุเสรีภาพนี้ได้โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการ
ออกกฎหมาย แต่รูสโซก็มีทัศนะด้วยว่า ผู้หญิงไม่ควรมีหน้าที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเกิด
ปัญหาว่า สำหรับรูสโซ ผู้หญิงสามารถบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมได้หรือไม่

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้วิเคราะห์ทัศนะของรูสโซเรื่องความแตกต่างทางเพศ เพื่อวินิจฉัยว่าใน
กรอบความคิดของรูสโซ ผู้หญิงบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมได้หรือไม่ จากการศึกษาพบว่าเสรีภาพทาง
ศีลธรรมในพื้นที่ทางการเมือง เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเสรีภาพทางศีลธรรมโดยรวมอันปรากฏในพื้นที่
สังคมอื่นนอกเหนือจากพื้นที่ทางการเมือง ในพื้นที่นี้ ผู้หญิงบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมได้ผ่าน
ความสัมพันธ์ทางหน้าที่ระหว่างเพศภายในครอบครัวและความรัก อนึ่งความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
ตามทัศนะของรูสโซเป็นความสัมพันธ์แบบพึ่งพากันและทั้งสองเพศมีจุดหมายร่วมกัน และต่างไม่
สามารถดำเนินชีวิตได้ถ้าขาดอีกเพศหนึ่ง ดังนั้นการบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมของผู้หญิงจึงไม่ได้มี
นัยยะที่ต่ำกว่าของผู้ชาย

นักปรัชญาสายสตรีนิยมบางคนโจมตีรูสโซว่ามองผู้หญิงต่ำกว่าผู้ชาย และแนะโดยนัยว่า
ผู้หญิงในทัศนะของรูสโซไม่สามารถบรรลุเสรีภาพทางศีลธรรมได้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ชี้ให้เห็นว่าเหตุที่
นักปรัชญากลุ่มนี้คิดเช่นนี้เพราะไม่สามารถอธิบายปฏิทรรศน์ของรูสโซที่ว่า ผู้หญิงควรเชื่อฟังผู้ชาย
เพื่อจะได้เป็นนายของผู้ชาย วิทยานิพนธ์นี้ให้คำอธิบายปฏิทรรศน์นี้ไว้ และปลดเงื่อนไขที่ทำให้นัก
ปรัชญาสตรีนิยมบางคนโจมตีรูสโซ

ท้ายที่สุดวิทยานิพนธ์ชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้ผู้หญิงจะไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองแต่สามารถมี
เสรีภาพทางศีลธรรมได้ เพราะเมื่อวิเคราะห์ทัศนะของรูสโซเรื่องการลงคะแนนเสียงก็จะพบว่า การมี
ส่วนร่วมมิใช่เงื่อนไขจำเป็นของการมีเสรีภาพทางศีลธรรมในพื้นที่การเมือง

ภาควิชา.....ปรัชญา.....
สาขาวิชา.....ปรัชญา.....
ปีการศึกษา....2550.....

ลายมือชื่อนิสิต.....มูจลินท์ เสถียรมาศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4780185322: MAJOR PHILOSOPHY

KEY WORD: FREEDOM / MORAL FREEDOM / SEXUAL DIFFERENCE

MUTJALIN SATHIANRAMAT: SEXUAL DIFFERENCE AND THE ATTAINMENT OF MORAL FREEDOM IN ROUSSEAU'S THOUGHT. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. UKRIT PATNOI ,M.A., 99 pp.

Rousseau believes that the goal of man in society is to realize moral freedom. He says that in civil society men can realize this freedom by participating in legislation. But Rousseau also holds the view that women must not participate in political affairs. The problem arises whether for Rousseau women can attain moral freedom.

This thesis analyses Rousseau's views on sexual differences in order to determine whether in his framework women are able to achieve moral freedom. The outcome of the research is that moral freedom in the political arena is only a part of the general moral freedom in society as a whole. Women can attain this freedom in areas outside politics through the moral relations between the sexes in the family and in love affairs. Since the sexual relation for Rousseau is mutual dependence and both sexes share a common aim, the two sexes cannot live without each other. Therefore women's moral freedom does not have a different status from men's.

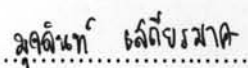
Some feminist philosophers criticize Rousseau for portraying women as inferior to men since they have to obey men, and thus imply that for Rousseau women cannot attain moral freedom. This thesis points out that the reason why these feminists think so is because they fail to explicate Rousseau's paradoxical remark that women must obey men in order to be true masters of men. This research explains this paradox and thus defangs the condition underpinning this feminist criticism.

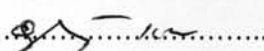
Finally, the thesis argues that even though women do not participate in political affairs, they can still attain moral freedom. This is because careful analysis of Rousseau's view on voting reveals that participation is not a necessary condition of the attainment of moral freedom in the political arena.

Department:Philosophy.....

Field of Study:Philosophy.....

Academic Year:2007.....

Student's Signature:

Advisor's Signature:

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ. อุกฤษฏ์ แพทย์น้อยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะและความช่วยเหลือผู้วิจัยมาตลอดการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ต้องเสียสละเวลาเพื่อวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยมาโดยตลอด ทั้งการหาหัวข้อ และการขีดเส้นเนื้อหาและช่วยชี้แนะรายละเอียดเพิ่มเติมของเนื้อหาในวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้ข้อโต้แย้งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย อีกทั้งยังให้ความช่วยเหลือในรายละเอียดอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในพระคุณของอาจารย์และซาบซึ้งในความเมตตาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าไม่ได้ความเมตตาของอาจารย์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงมีอาจสำเร็จลุล่วงไปได้

ขอขอบพระคุณรศ. เนื่องน้อย บุญญเนตร ประธานกรรมการคุมสอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ ดร. สุภัคทวี อมาตยกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความเมตตาและเสียสละเวลาตรวจแก้วิทยานิพนธ์ รวมทั้งเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยานิพนธ์ต่อไป

ขอขอบพระคุณแม่และป้าที่คอยดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือมาตั้งแต่เด็กจนโต และทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจแม้ในช่วงเวลาที่ท้อใจมากที่สุดของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบคุณพี่แอมที่ช่วยเป็นธุระเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์และคอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาเสมอ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือหลายอย่างจากพี่แอมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สำเร็จได้ รวมทั้งต้องขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่นด้วยกันที่ทำให้ผู้วิจัยได้พบกับมิตรภาพดีๆ

ขอบพระคุณพี่เฟิร์นที่คอยอยู่ข้างๆไม่ว่าจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นพี่เฟิร์นก็ให้คำปรึกษาที่ดีและให้ความจริงใจไม่ว่าในเวลาผู้วิจัยท้อแท้หรือเสียใจ ทั้งในเรื่องของการเรียนและเรื่องทั่วไป

ขอบคุณพี่ตาลแสนบ้องที่เป็นเจ้าของตุ๊กตาน่ารักมากมาย พี่ตาลเป็นคนที่คอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอดตั้งแต่สมัยที่ผู้วิจัยยังหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์ไม่ได้ ซึ่งสมัยนั้นพี่ตาลก็กำลังปวดหัวกับการทำวิทยานิพนธ์ ที่สำคัญชอบกินกาแฟเหมือนกันด้วย

ขอบคุณพี่ตึกที่คอยให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายเรื่องตลอดการเรียนปริญญาโท

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบคุณโชคชะตาที่ทำให้ผู้วิจัยมาเจอกับปรัชญา ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้อะไรหลายอย่างที่เป็ประโยชน์แม้ว่าผู้วิจัยจะไม่สามารถตอบคำถามหลายๆคนได้ว่า ปรัชญาคืออะไร ปรัชญา ทำให้ผู้วิจัยได้กลับมาพิจารณาสิ่งต่างๆมากมายที่เคยมองข้าม ที่สำคัญปรัชญาสามารถช่วยให้ผู้วิจัยได้รู้ว่าเราเป็นเพียงมนุษย์ตัวเล็กๆที่พยายามจะค้นหาตนเองและค้นหาความสุขที่แท้จริง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ปัญหา ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ และสมมติฐาน.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตและวิธีการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เสรีภาพทางศีลธรรม(Moral Freedom).....	5
2.1 มโนทัศน์เรื่องเสรีภาพ.....	5
2.1.1 พัฒนาการของมนุษย์ในสภาพสังคม.....	7
2.2 สัญญาประชาคม(Social Contract).....	9
2.2.1 หลักเจตจำนงร่วม(Germal Will).....	10
2.2.2 ผู้สร้างสถาบันทางสังคม(Legislator).....	17
2.2.3 ศาสนาของพลเมือง(Civil Religion).....	19
2.3 บทบาทของคุณธรรมต่อทัศนะเรื่องเสรีภาพของรูสโซ.....	21
2.3.1 ที่มาของคุณธรรม.....	22
2.3.2 องค์ประกอบที่ช่วยให้เกิดคุณธรรม	26
2.3.2.1 ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี(Conscience).....	27
2.3.2.2 บทบาทของความสุข.....	30
2.3.2.3 การทำตามหน้าที่.....	31
2.4 เสรีภาพทางศีลธรรม(Moral Freedom).....	32

บทที่ 3	หนทางในการตีความเสรีภาพทางศีลธรรมของผู้หญิง.....	36
3.1	ธรรมชาติที่แตกต่างกันระหว่างเพศ.....	38
3.2	ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว.....	43
3.2.1	ที่มาของและความสำคัญของครอบครัว.....	43
3.2.2	ลักษณะของครอบครัวสำหรับรัฐ.....	44
3.2.3	หน้าที่ในการให้การศึกษาระดับขั้นต้นแก่เด็กของผู้หญิง.....	46
3.2.4	การเลือกคู่ครอง.....	49
3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รัก.....	50
3.3.1	ที่มาและความสำคัญของความรัก.....	51
3.3.2	พัฒนาการของความรัก.....	52
3.3.3	บทบาทของผู้หญิงภายใต้ความรัก.....	58
3.3.3.1	อำนาจในการควบคุมผู้ชาย.....	58
3.3.3.2	ความสามารถในการควบคุมความปรารถนาของตนเอง.....	60
3.3.3.3	คุณธรรมของผู้หญิง.....	65
3.3.4	ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศ.....	69
บทที่ 4	บทวิจารณ์เสรีภาพทางศีลธรรม.....	78
4.1	ปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพทางศีลธรรม.....	78
4.2	ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....	79
4.3	ข้อสรุป.....	84
บทที่ 5	บทสรุป.....	85
	รายการอ้างอิง.....	87
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	91